

Verksamhetsberättelse för 2019 för Västerbottens läns nykterhetsförbund - den samlade nykterhetsrörelsen i Västerbotten

Styrelsen för VLN har haft följande sammansättning under 2019:

Ordförande	AU	Bertil Forsberg SBF
Vice ordförande	AU	Ann-Marie Lindgren SBF
Sekreterare	AU	Kerstin Sjöström IOGT-NTO
Kassör	AU	Carina Granberg IOGT-NTO
Ledamot		Margot Asplund SBF
Ledamot		Tina Engström IOGT-NTO
Ledamot		Björn Hansson IOGT-NTO
Ledamot		Carl-Axel Hedström MHF
Ledamot		Kurt Bergner MHF

Styrelsen har haft sex styrelsemöten under verksamhetsåret.

Årsmöte 2019

Årsmötet 2019 hölls lördagen den 30 mars på Ordenshuset i Umeå.

Totalt tolv ombud med rösträtt närvarade, styrelseledamöter inräknade, samt ett antal övriga deltagare fanns på årsmötet. Under årsmötet beslutades enhälligt om en ändring av stadgarna med avseende på representationsrätten.

Utbildningsdag om äldre och alkohol

I slutet av november anordnade VLN utbildningsdagen ”Hälsosamt åldrande – vilken roll spelar alkoholen” i Skellefteå. Medverkan av Barbro Westerholm, riksdagspolitiker som länge arbetat aktivt med äldre frågor, Kristina Johansson läkare och doktorand med fokus på forskning om alkohol och hjärnblödning samt Gunnel Lagerkvist ambassadör för satsningen ”Guldkant eller riskbruk”. Under eftermiddagen problematiserade Barbro äldres drickande utifrån perspektivet att den åsrika kroppen tar mer skada av, och har lägre förmåga att bryta ner alkohol, än hos yngre personer. Kristina presenterade aktuell forskning som pekar på att de nuvarande gränserna för lågriskanvändning av alkohol är alldeles för höga. Gunnel avslutade därefter dagen med att bl a visa exempel på textmaterial, filmer mm som kan används för att medvetandegöra riskerna med ett för högt alkoholintag, speciellt bland äldre. I samtalen under eftermiddagen lyftes vikten av att göra frågan om dryckesvanor till en självklar del av samtalet med äldre patienter. Tanken är att avdramatisera och därmed få ärligare svar för att i sin tur kunna göra eventuella kopplingar mellan de symptom som patienten sökt för och ett riskbruk av alkohol.

Det blev en lyckad dag med ett 25-tal deltagare.

Konferensen filmades och finns att se på vln.se

Foto: Barbro Westerholm föreläser.

Narkotikautbildning

Den 30 mars arrangerades en föreläsning med Erik Leijonmarck, generalsekreterare för nätverket European Cities Against Drugs (ecad.net). Föreläsningens tema var narkotika-problemet i Sverige - "Allt du behöver veta om narkotika!". Vid narkotikaseminariet deltog 38 personer.

Europavalet

Inför valet till EU-parlamentet anordnade VLN, NBV och IOGT-NTO en Samtalskväll om EU och alkohol- och narkotikapolitik på Ordenshuset i Umeå. Alla riksdagspartier utom SD medverkade, och ett 30-tal intresserade deltog vid mötet.

Foto: Politikersamtal inför EU-valet.

Rum i ditt hjärta

Vi har försökt förnya användningen av vår runt litteraturutställningen med anhörigperspektiv kallad "Rum i ditt hjärta", men vi fick tyvärr inte tillåtelse från landstinget att visa den på hälsocentraler eftersom det inte var deras egen information. Under 2019 har utställningen därför främst visats i samband med att VLN har haft egna aktiviteter.

Folknykterhetens vecka

VLN:s olika medlemsorganisationer genomförde flera aktiviteter runt om i Västerbotten under Folknykterhetens vecka i maj.

Vi kompletterade vårt material på temat "Fira Nyktert" för användning i examenstider och inför midsommar.

Kick off

VLN har även 2019 under våren och hösten bjudit in den samlade nykterhetsrörelse till träffar under rubriken "Kick off". Dessa syftar till att ge de olika organisationerna möjligheter att utbyta erfarenheter och samordna olika aktiviteter som vi kan ha i våra föreningar.

Sober Oktober

Ett antal aktiviteter genomfördes av VLN:s medlemsorganisationer under oktober månad. VLN var även medarrangör till arrangemanget "Alkoless & Afternoon tea" med Ingela Hjulfors Berg på Ordenshuset i Umeå.

Ge barnen en vit jul

Under advent hade VLN:s medlemsorganisationer olika aktiviteter på temat ”Ge barnen en Vit Jul”, vilka refererats i media. Vi var bl a medarrangör till en kväll om våld i nära relationer som hölls på Maja Beskovskolan i Umeå. Det har också spridits ”Ge barnen en vit jul” material i samband med olika arrangemang som VLN har genomfört. Vi har haft ”pluggannonser” på detta tema i VF och VK.

Hemsida

En av VLN:s informationskanaler är VLN:s hemsida. Det är VLN:s tidigare styrelseledamot Åke Eriksson, Skellefteå som ansvarat för uppdatering av hemsidan www.vln.se. Sidan har fått ett lite nytt utseende under året. Styrelsen uppskattar det arbete som Åke lagt ned för att sköta VLN:s hemsida.

Media

VLN hade en annons i Umeåguiden på temat ”Nykter sommar är inget man ångrar! Barn och vuxna har rätt till en skön sommar utan alkohol.” Samtidigt med annonsen hade vi en ”Rebustävling” som gav en del uppmärksamhet.

Styrelsen uppmärksammade i en insändare att Region Västerbotten inte satsat något alls på folkhälsobidrag 2020.

Representation

ANDTS-länssamrådsgruppen har varit verksam under slutet av året. Björn Hansson och Ann-Marie Lindgren har representerat VLN i länssamrådsgruppen. Bertil Forsberg och Margot Asplund har varit ersättare.

Social ekonomi övre Norrland (SEÖN) - VLN är medlem i SEÖN. Ann-Marie Lindgren är ledamot i SEÖN:s styrelse.

Medlemsorganisationers årsmöten - Ledamöter från VLNs styrelse har varit representerade vid medlemsorganisationernas årsmöten.

BRIS Regionråd - Ann-Marie Lindgren har varit ledamot via Blå Bandet i BRIS Nords regionråd.

VLN-loggan

VLN-loggan har uppdaterats för att den ska vara lättare att använda i olika sammanhang.

Ekonomi

För VLN:s aktiviteter har det varit viktigt med folkhälsobidraget från landstinget (numera Region Västerbotten). Stödet för 2019 var 80 000 kr, men under 2020 delas inga medel ut vilket hotar det fortsatta arbetet.

Slutord

Kostnaderna för alkoholkonsumtionen i Sverige uppgår till 103 miljarder kronor under ett år. Ungefär 660 000 av alla vårdbesök är alkoholrelaterade. Under ett år tas 625 000 alkoholrelaterade sjukdagar ut. I vartannat misshandelsfall är alkohol inblandat och totalt utredde polis och åklagare på 1 år 162 000 alkoholrelaterade fall till en kostnad för samhället på närmare tio miljarder kronor. Siffrorna kom 2019 från en ny studie av alkoholens

kostnader och nyttor som Systembolaget har beställt det från det internationella utredningsföretaget Ramboll. I förhållande till detta enorma problem för trygghet och välfärd finns väldigt blygsamt med satsningar för att minska alkoholkonsumtionen. Nykterhetsrörelsen är den enda egentliga kraften i samhället med fokus på att avglorifiera drickandet och motivera en alkoholfri livsstil. Ändå upplever vi hur vi får allt mindre erkännanden och stöd från stat, regioner och kommuner för vårt arbete. I Västerbotten har VLN en lång tradition av att anordna seminarier och utbildningsdagar, fram till 2019 med visst ekonomiskt stöd från landstinget. 2018 och 2019 anordnade vi exempelvis utbildningsdagar i Umeå och Skellefteå på temat "Hälsa på äldre dar – vilken roll spelar alkoholen". Dessa utbildningsdagar och liknande aktiviteter har vi kunnat genomföra utan någon deltagaravgift som hindrar t ex region- och kommunanställdas deltagande tack vare ett litet folkhälsobidrag från landstinget (numera Region Västerbotten). Eftersom vi arbetar helt ideellt ställer våra medverkande ofta upp med små krav på ersättning. När liknande utbildningar ska planeras och arrangeras av anställd personal med breda arbetsuppgifter, så går det mycket tid och pengar innan det blir någonting av. Nu har det i den nya regionen beslutats att inga organisationer ska få något folkhälsobidrag under 2020. Detta kommer att minska det förebyggande folkhälsoarbetet i länet, samtidigt som vi behöver förebygga ohälsa och onödiga vårdbehov! Våra ansvariga politiker måste inse att föreningsdrivet folkhälsoarbete engagerar befolkningen och är väldigt kostnadseffektivt!

Styrelsen för VLN

Umeå mars 2020

Bertil Forsberg

Ann-Marie Lindgren

Carina Granberg

Kerstin Sjöström

Björn Hansson

Tina Engström

Margot Asplund

Carl-Axel Hedström

Kurt Bergner